

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ. 410.024.01.2018

Zygmunt Kolek
Naczelnik Zachodniopomorskiego Urzędu
Celno-Skarbowego
Zachodniopomorski Urząd Celno-Skarbowy
w Szczecinie (70-952), ul. Małopolska 44

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/18/012 – Nadzór nad rynkiem gier hazardowych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Zachodniopomorski Urząd Celno-Skarbowy w Szczecinie, ul. Małopolska 44, 70-952 Szczecin.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Zygmunt Kolek, Naczelnik Zachodniopomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Szczecinie ¹ , od 24.08.2018 r. Poprzednio funkcję tę pełnili: nadkomisarz Paweł Jareniowski od 1.03. do 11.09.2017 r., Beata Demczuk od 12.09.2017 r. do 20.02.2018 r., nadkomisarz Jarosław Czerniak od 21.02. do 23.08.2018 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Nadzór Zachodniopomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Szczecinie nad przestrzeganiem prawa przez podmioty organizujące gry hazardowe. 2. Działania Zachodniopomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Szczecinie na rzecz ochrony graczy, zapobiegania uzależnieniom i szkodliwym skutkom hazardu.
Okres objęty kontrolą	Kwiecień 2017 r. - 2018 r. (do 23.11.). Dla celów porównawczych pobrane były dane statystyczne za 2016 r. i I kwartał 2017 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie.
Kontrolerzy	1. Iwona Gołębowska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/159/2018 z 14.09.2018 r. 2. Andrzej Eisenbart, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/161/2018 z 18.09.2018 r.

(akta kontroli str. 1-4)

¹ Dalej: Naczelnik Urzędu.

² Dz.U. z 2017 r. poz. 524 ze zm.; dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Zachodniopomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego⁴ w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W Urzędzie zbierano i analizowano informacje dotyczące obszaru gier hazardowych pod kątem określenia ryzyka występowania nieprawidłowości. W 2017 r. Urząd dokonał przeglądu i ponownej oceny siedmiu ryzyk zidentyfikowanych w obszarze nr 13 dotyczącym gier hazardowych. Urząd zidentyfikował cztery nowe ryzyka w tym obszarze, które mają znaczenie dla kontroli wykonywanej przez Służbę Celno-Skarbową. Urząd pełnił nadzór nad przestrzeganiem prawa przez podmioty organizujące gry hazardowe. W latach 2016-2018 (do 30.09.) służby celne i celno-skarbowe województwa zachodniopomorskiego przeprowadziły 50 kontroli⁵ podmiotów organizujących gry hazardowe i 583 kontrole⁶ w zakresie urządzania gier hazardowych na automatach poza kasynami i salonami gier oraz nieuprawnionego posiadania automatów. W ich wyniku zajęto 2 381 automatów.

W latach 2016-2018 (do 30.09.) wszczęto 814 postępowań karnych skarbowych w sprawie nielegalnej organizacji gier hazardowych, na podstawie ustawy z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy⁷ (w 2016 r. - 386 postępowań; w 2017 r. - 303, a do 30.09.2018 r. - 125), w wyniku których wymierzono kary w łącznej kwocie 1 676,0 tys. zł. Na podstawie art. 89 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych⁸ wymierzono kary w łącznej kwocie 46 756,0 tys. zł w wyniku 999 kontroli (w 2016 r. - 348, w 2017 r. - 226 i do 30.09.2018 r. - 425). W celu zapobiegania oraz zwalczania przestępstw i wykroczeń skarbowych w obszarze gier hazardowych, Naczelnik Urzędu współpracował z instytucjami odpowiedzialnymi za zwalczanie przestępczości, w tym m.in. z: jednostkami organizacyjnymi prokuratury oraz Centralnym Biurem Śledczym Policji.

Urząd podejmował działania profilaktyczne zmierzające do ochrony graczy, zapobiegania uzależnieniom i szkodliwym skutkom hazardu, poprzez udział w przygotowywaniu materiałów poglądowych i organizacji kampanii informacyjno-edukacyjnej wśród uczniów i studentów. Przygotował materiały szkoleniowe i prowadził szkolenia dla funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej w ramach zadań centralnych wykonywanych przez Dział Kontroli Gier Hazardowych. Ponadto Urząd przyczynił się do wdrożenia w Krajowej Administracji Skarbowej [...] ⁹, realizując zainicjowaną przez Izbę Celną w Szczecinie koncepcję działania ukierunkowanego na [...] ¹⁰. W ocenie NIK ww. [...] ¹¹ w obszarze gier hazardowych może mieć wpływ na wzmocnienie ochrony graczy przed skutkami hazardu poprzez ograniczenie szarej strefy.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej: Urząd, również w zakresie zadań centralnych realizowanych przez Dział Kontroli Gier Hazardowych.

⁵ W 2016 r. - 15, w 2017 r. - 23 i w 2018 r. (do 30.09.) - 12.

⁶ W 2016 r. - 298 kontroli, w 2017 r. - 223 (w tym w I kwartale 2017 r. - 82) i w 2018 r. (do 30.09.) - 62.

⁷ Dz.U. z 2018 r. poz. 1958, ze zm.; dalej: ustawa Kodeks karny skarbowy.

⁸ Dz.U. z 2018 r. poz. 165, ze zm.; dalej: ustawa o grach hazardowych.

⁹ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Zachodniopomorski Urząd Celno-Skarbowy w Szczecinie; dalej: Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2018 r. poz. 1330, ze zm.), zwanej dalej: uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

¹⁰ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

¹¹ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej¹² kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Nadzór Urzędu nad przestrzeganiem prawa przez podmioty organizujące gry hazardowe.

Opis stanu faktycznego

1.1. Na podstawie § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 27 lutego 2017 r. w sprawie wyznaczenia organów Krajowej Administracji Skarbowej do wykonywania niektórych zadań Krajowej Administracji Skarbowej oraz określenia terytorialnego zasięgu ich działania¹³, Urząd został wyznaczony do prowadzenia spraw o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe określone w art. 107 § 1, 3 i 4 ustawy Kodeks karny skarbowy, dotyczących zagranicznych gier losowych lub zagranicznych zakładów wzajemnych urządzanych lub prowadzonych dla usługobiorców uczestniczących w grze hazardowej na terytorium Polski, lub kierowanych do usługobiorców na terytorium Polski, za pośrednictwem sieci Internet.

Zadania centralne w zakresie zbierania i analizowania informacji dotyczących obszaru gier hazardowych pod kątem określenia ryzyka wystąpienia nieprawidłowości celem poprawy skuteczności zwalczania nielegalnego hazardu, realizowane były przez Dział Kontroli Gier Hazardowych Urzędu. Dział ten utworzono z dniem 23.06.2017 r. na podstawie zarządzenia nr 130/2017 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Szczecinie¹⁴. Wcześniej zadania te realizowała Izba Administracji Skarbowej w Szczecinie.

(dowód: akta kontroli str. 19-31, 456)

Zagadnienia związane ze sposobem prowadzenia analizy informacji i kontroli w obszarze gier hazardowych nie były przedmiotem regulacji wewnętrznych Urzędu. W procesach analitycznych Dział Kontroli Gier Hazardowych opierał się na wytycznych, instrukcjach i procedurach obowiązujących Służbę Celną przed wejściem w życie ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej¹⁵ i ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej¹⁶. Organizację systemu kontroli prowadzonej przez Służbę Celną i tryb postępowania regulowało zarządzenie nr 6 Ministra Finansów z 3 lutego 2015 r. w sprawie systemu kontroli wykonywanych przez Służbę Celną oraz opracowane przez Ministerstwo Finansów procedury m.in.: *Instrukcja w sprawie zasad prowadzenia analiz dla potrzeb kontroli wykonywanych przez Służbę Celną, Systematyka obszarów i metod reakcji na ryzyko, Instrukcja*

¹² Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹³ Dz. U. z 2018 r. poz. 1096, ze zm.; dalej: rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 27.02.2017 r.

¹⁴ W § 16 zarządzenia określono m.in. następujące zadania do realizacji przez Dział Kontroli Gier Hazardowych: gromadzenie, przetwarzanie, ocena i analiza informacji dotyczących obszaru działania komórki na poziomie ogólnokrajowym oraz bieżące przekazywanie do Ministerstwa Finansów i izb administracji skarbowych ocen zebranych informacji i wyników analiz, mających znaczenie dla kontroli wykonywanej przez Służbę Celną-Skarbową; rozpoznawanie, wykrywanie, zapobieganie i zwalczanie przestępstw i wykroczeń skarbowych w zakresie określonym w ustawie Kodeks karny skarbowy, dotyczący obszaru działania komórki centralnej; sporządzanie i przekazywanie do Ministerstwa Finansów analiz krajowych dotyczących obszaru działania komórki; tworzenie, prowadzenie i monitorowanie profili ryzyka strategicznego; sporządzanie i przekazywanie do Ministerstwa Finansów analiz regionalnych na poziomie ogólnokrajowym dotyczących obszaru działania komórki; konstruowanie dla potrzeb Ministerstwa Finansów postulatów w zakresie niezbędnych zmian prawnych lub organizacyjnych w celu uproszczenia procedur i zwiększenia efektywności w zakresie właściwości komórki organizacyjnej; ocena i prognozowanie zagrożeń na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym w zakresie właściwości komórki; analiza stanu zagrożenia przestępczością w obszarach zadań wykonywanych przez komórkę; sporządzanie i przekazywanie do Ministerstwa Finansów analiz lokalnych na poziomie ogólnokrajowym dotyczących obszaru działania komórki.

¹⁵ Dz.U z .2016 r. poz.1948, ze zm.

¹⁶ Dz.U. z 2018 r. poz. 508, ze zm.; dalej: ustawa o KAS.

stosowania analizy kryminalnej w Służbie Celnej. Dokumenty te nie zostały zaktualizowane przez Ministerstwo Finansów, w celu dostosowania do struktury organizacyjnej Krajowej Administracji Skarbowej¹⁷ i zakresu zadań wykonywanych przez jednostki organizacyjne KAS, w tym zakresu zadań centralnych realizowanych przez Dział Kontroli Gier Hazardowych, mimo wystąpień Urzędu i Izby Administracji Skarbowej w Szczecinie do Ministerstwa Finansów¹⁸.

(dowód: akta kontroli str. 234, 235, 404-435, 469-475)

1.2. W badanym okresie Dział Kontroli Gier Hazardowych otrzymał z Ministerstwa Finansów¹⁹ zlecenie przeprowadzenia przeglądu i ponownej oceny ryzyk zidentyfikowanych w 13. grupie obszarów ryzyk, dotyczącej gier hazardowych²⁰. Pismem z 31.10.2017 r. Urząd przekazał trzy raporty z analizy ryzyk typu krajowego, w tym zmiany oceny ryzyk:

1. W ramach obszaru ryzyka 13.1.:

- 1) [...] ²¹ (nr R/000290/2015) – [...] ²² przeglądu ryzyko wystąpienia nieprawidłowości [...] ²³;
- 2) [...] ²⁴ (nr R/000123/2015) [...] ²⁵;
- 3) [...] ²⁶ (nr R/000026/2016) - w wyniku przeglądu ryzyko wystąpienia nieprawidłowości [...] ²⁷.

2. W obszarze ryzyka 13.2.:

- 1) [...] ²⁸ (nr R/000119/2015) – ryzyko oceniono na poziomie [...] ²⁹;
- 2) [...] ³⁰ (nr R/000019/2016) - w wyniku przeglądu ryzyko wystąpienia nieprawidłowości [...] ³¹.

¹⁷ Dalej: KAS.

¹⁸ W piśmie z 4.12.2017 r. skierowanym do Dyrektora Departamentu Kontroli i Analiz Ekonomicznych Ministerstwa Finansów (za pośrednictwem Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Szczecinie) Urząd wystąpił z zapytaniem czy instrukcje i procedury stosowane w procesie zarządzania ryzykiem zewnętrznym w obszarach kontroli wykonywanych przez Służbę Celną są wiążące dla jednostek organizacyjnych KAS i wskazał na konieczność aktualizacji procedur argumentując, że nie są dostosowane do realizacji nowych zadań wynikających z art. 54 ust. 1 pkt 3 i 3a i ust 2 pkt 1a ustawy o KAS i znowelizowanej ustawy o grach hazardowych. Problem ten ponownie poruszył Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Szczecinie w piśmie z 1.02.2018 r. do Dyrektora Departamentu Kontroli i Analiz Ekonomicznych Ministerstwa Finansów.

¹⁹ Zlecenie Departamentu Kontroli i Analiz Ekonomicznych z 30.06.2017 r.

²⁰ W ramach, której wyodrębniono trzy obszary ryzyka: 13.1.- Gry hazardowe urządzone z wykorzystaniem mediów elektronicznych; 13.2. - Gry hazardowe urządzone na automatach do gier bez wykorzystania mediów elektronicznych i 13.3. - Pozostałe gry hazardowe inne niż występujące w obszarze 13.1. i 13.2.

²¹ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

²² Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

²³ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

²⁴ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

²⁵ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

²⁶ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

²⁷ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

²⁸ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

²⁹ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

3. W obszarze ryzyka 13.3.:

- 1) [...] ³² (nr R/000029/2016) – ryzyko oceniono na poziomie [...] ³³;
- 2) [...] ³⁴ (nr R/000278/2015) – w wyniku przeglądu ryzyko wystąpienia nieprawidłowości [...] ³⁵.

W wyniku ww. przeglądów: dwa ryzyka oceniono [...] ³⁶.

(dowód: akta kontroli str. 455, 460-468, 1290-1310)

Przeglądy przeprowadzono na podstawie *Instrukcji w sprawie zasad prowadzenia analiz dla potrzeb kontroli wykonywanych przez Służbę Celną*. Źródłem informacji do przeprowadzenia przeglądów i ocen ryzyk były: ZISAR, Krajowy Rejestr Automatów do Gier³⁷, miesięczne raporty CA – N20[...] ³⁸, raporty dobowe KARTA2³⁹, zasoby sieci Internet, system LEX, informacje od koordynatorów Lokalnych Punktów Kontaktowych Grupy Zadaniowej do spraw Kontroli Gier Hazardowych[...] ⁴⁰, biuletyny⁴¹ i źródła zewnętrzne (informacje od innych służb i instytucji).

Analizy zostały udostępnione w systemie ZISAR komórkom analitycznym izb administracji skarbowej.

(dowód: akta kontroli str. 232, 233, 260-262, 278, 464)

1.3. W badanym okresie Dział Kontroli Gier Hazardowych przeprowadził w ramach zadań centralnych, następujące oceny i analizy informacji w obszarze gier hazardowych:

- 1) analiza [...] ⁴² z 2.07.2018 r.⁴³, opracowana na podstawie dokumentacji kontrolnej przekazanej przez komórki kontroli i dochodzeniowo-śledcze, w wyniku których stwierdzono występowanie rozbieżności pomiędzy deklarowanym przez strony charakterem gier a stanem faktycznym stwierdzonym podczas kontroli (przekazana

³⁰ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

³¹ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

³² Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

³³ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

³⁴ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

³⁵ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

³⁶ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

³⁷ Dalej: KRAG.

³⁸ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

³⁹ moduł Ogólnopolskiego systemu ewidencjonowania, koordynacji i wspomagania kontroli celno-skarbowej.

⁴⁰ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

⁴¹ Materiały opracowane przez Ministerstwo Finansów - Informacje o realizacji ustawy o grach hazardowych w kolejnych latach: 2013 r., 2014 r., 2015 r. i 2016 r.

⁴² Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

⁴³ Przeprowadzono analizę wniosków podmiotów organizujących gry na automatach, zawartych w 20 opiniach [...]. W podsumowaniu analizy sformułowano następujący wniosek, że [...] Ponadto w podsumowaniu analizy wydano zalecenia do prowadzenia kontroli i postępowań karno-skarbowych.

wszystkim urzędom celno-skarbowych, kierownikowi Działu Dochodzeniowo-Śledczego Urzędu, kierownikowi Referatu Postępowania Podatkowego Urzędu i kierownikowi Działu Kontroli Mobilnej oraz Ministerstwu Finansów i Izbie Administracji Skarbowej w Szczecinie⁴⁴;

2) opinie z 4.07.2017 r. stwierdzające hazardowy charakter dwóch gier w związku z art. 2 ust. 3, 4 i 5 ustawy o grach hazardowych (przesłane do wszystkich koordynatorów Lokalnych Punktów Kontaktowych do spraw Kontroli Gier Hazardowych⁴⁵);

3) analiza⁴⁶ wykorzystania [...] ⁴⁷, w myśl ustawy o grach hazardowych⁴⁸;

4) analiza działalności [...] ⁴⁹ ⁵⁰. Opinię sporządzoną przez Izbę Celną w Szczecinie Urząd przekazał Wielkopolskiemu Urzędowi Celno-Skarbowemu i Opolskiemu Urzędowi Celno-Skarbowemu (do wiadomości).

(dowód: akta kontroli str. 497, 498, 1311-1347)

1.4. W wyniku analiz przeprowadzonych do 30.10.2018 r. Dział Kontroli Gier Hazardowych zidentyfikował nowe ryzyka występowania nieprawidłowości w obszarze gier hazardowych w zakresie:

- [...] ⁵¹ (analiza zatwierdzona 1.08.2018 r.);
- wykorzystywania [...] ⁵², w myśl ustawy o grach hazardowych (analiza zatwierdzona 16.01.2018 r.);
- wykorzystywania [...] ⁵³ (analiza zatwierdzona 19.09.2018 r.);
- urządzania [...] ⁵⁴ (analiza z 5.06.2017 r.).

(dowód: akta kontroli str. 264, 493-496)

1.5. Urząd opracował również analizy stanu prawnego, w tym:

- analizę wstępną dotyczącą postępowań administracyjnych prowadzonych przez urzędy celno-skarbowe w przedmiocie nakładania kar pieniężnych na podstawie

⁴⁴ Dalej: IAS w Szczecinie.

⁴⁵ Dalej: koordynatorzy Lokalnych Punktów Kontaktowych.

⁴⁶ Przekazana przy piśmie z 16.01.2018 r. skierowanym przez Urząd (za pośrednictwem Dyrektora Izby Administracji Skarbowej) do Dyrektora Departamentu Kontroli i Analiz Ekonomicznych Ministerstwa Finansów, z propozycją zainicjowania akcji informacyjnej skierowanej do podmiotów prowadzących serwisy aukcyjne, celem wskazania zmian stanu prawnego w zakresie odpowiedzialności za dopuszczenie do obrotu automatów przez firmy nieuprawnione na podstawie ustawy o grach hazardowych.

⁴⁷ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

⁴⁸ Analizę wstępną dotyczącą wykorzystania [...] zawartą w notatce służbowej z 15.12.2017 r.

⁴⁹ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

⁵⁰ Izba Celną w Szczecinie informując pismem z 11.08.2016 r. Departament Kontroli Celnej, Podatkowej i Kontroli Gier w Ministerstwie o zasadach gry prowadzonej na [...], zaproponowała opracowanie kompleksowej procedury określającej sposób postępowania organów Służby Celnej w reakcji na informacje dotyczące procesów urządzania lub prowadzenia gier hazardowych [...].

⁵¹ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

⁵² Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

⁵³ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

⁵⁴ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

art. 89 ustawy o grach hazardowych (5.09.2018 r. przekazana do IAS w Szczecinie)⁵⁵;

- analizę przepisów ustawy o KAS oraz niektórych aktów wykonawczych do tej ustawy, a także innych ustaw, pod kątem objęcia przez organy KAS pełnym nadzorem czynności produkcji, napraw, dystrybucji i przewozu automatów do gier hazardowych oraz pod kątem uprawnienia organów KAS do wykonania zakazu posiadania automatów do gier (11.06.2018 r. przekazana do Ministerstwa Finansów);
- analizę dotyczącą zagrożeń dla nowego rynku gier hazardowych dokoną na podstawie treści przepisów regulujących ten rynek i ustawy o grach hazardowych (6.06.2017 r. i uzupełnienie z 29.12.2017 r. przekazano do Ministerstwa Finansów).

(dowód: akta kontroli str. 385-403, 497- 498)

Urząd przekazał 31.10.2018 r., Departamentowi Nadzoru nad Kontrolami Ministerstwa Finansów⁵⁶, analizę baz danych pod kątem możliwości naruszenia ustawy o grach hazardowych poprzez stosowanie [...] ^{57 58}.

(dowód: akta kontroli str. 499)

1.6. Realizując obowiązki sprawozdawcze w zakresie nieuprawnionego posiadania automatów do gier i ujawniania urządzania gier na automatach poza kasynami i salonami gier Dział Kontroli Gier Hazardowych sporządzał i przekazywał do Ministerstwa Finansów miesięczne analizy na poziomie ogólnokrajowym, dotyczące m.in.: liczby i rodzaju działań kontrolnych oraz ich wyników, w tym liczby zatrzymanych automatów. Zestawienia opracowano na podstawie raportów z działań kontrolnych w obszarach ryzyka 13.1. i 13.2. organów KAS, ujętych w miesięcznych raportach CA-N20⁵⁹.

(dowód: akta kontroli str. 1047, 1113-1148)

1.7. Zadania dotyczące tworzenia, prowadzenia i monitorowania profili ryzyka strategicznego realizowano zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Finansów w zakresie zarządzania ryzykiem na poziomie krajowym. W pismach z 18.01.2017 r. i 17.02.2017 r. Ministerstwo Finansów zobowiązało komórki analityczne byłych izb celnych [...] ⁶⁰ po 1.03.2017 r. [...] ⁶¹ w systemie ZISAR [...] ^{62 63}. Skutkiem tego do

⁵⁵ W oparciu o dane przekazane przez Trzeci Urząd Skarbowy w Szczecinie pełniący rolę Centrum Organu Wierzyciela, dokonał weryfikacji poprawności danych wykazanych w sprawozdaniach w zakresie wpływów z tytułu ww. kar pieniężnych za 2016 r. i 2017 r.

⁵⁶ Za pośrednictwem Dyrektora IAS w Szczecinie.

⁵⁷ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

⁵⁸ Analizy gry [...].

⁵⁹ Raporty z działań organów KAS w obszarach 13.1. i 13.2., tj. działań kontrolnych w zakresie ujawnienia [...].

⁶⁰ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

⁶¹ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

⁶² Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

⁶³ Ministerstwo Finansów w piśmie z 25.05.2018 r. poinformowało, że przyjęta w systemie ZISAR architektura procesów integrowała w ramach zarządzania ryzykiem zewnętrznym obieg informacji dotyczących zagrożenia, proces analizy i zarządzania ryzykiem oraz kontroli w obszarach aktywności Służby Celnej. System ten dostosowywany jest na potrzeby procesu kontroli podatkowej i czynności sprawdzających. Proces wdrożenia zaplanowany został etapowo i rozpocznie się w II półroczu br. Równolegle trwają prace realizowane w ramach projekt ZISAR PLUS prowadzonego w oparciu o Program PUESC, którego celem jest m.in. dostosowanie systemu ZISAR do zmian wynikających z przeprowadzonej transformacji służb celnych i podatkowych.

zidentyfikowanych ryzyk [...] ⁶⁴ w zakresie agregowania wyników przeprowadzonych kontroli w odniesieniu do [...] ⁶⁵ przez Dział Kontroli Gier Hazardowych.

(dowód: akta kontroli str. 234-436, 448-454, 464, 469-472)

Naczelnik Urzędu wyjaśnił, że monitorowanie przez Dział Kontroli Gier Hazardowych obu ryzyk dotyczących [...] ⁶⁶ odbywało się *poprzez analizę miesięcznych raportów CA-N20 z działań kontrolnych organów KAS w obszarach 13.1. i 13.2. [...] ⁶⁷, które są nadsyłane każdego miesiąca do tutejszej komórki przez wszystkie urzędy celno-skarbowe, a także analizę raportów dobowych KARTA2 z realizacji działań w ramach [...] ⁶⁸. (...) W przypadku natomiast ryzyka [...] ⁶⁹ (nr R/000026/2016) – ocenianego [...] ⁷⁰, od 1 kwietnia 2017 r. zgodnie z art. 15 f ustawy o grach hazardowych minister właściwy do spraw finansów publicznych prowadzi rejestr domen zabronionych, z tej też przyczyny ocena tego ryzyka [...] ⁷¹.*

(dowód: akta kontroli str.236, 237)

Urząd przekazał do Ministerstwa Finansów następujące postulaty dotyczące niezbędnych zmian prawnych i organizacyjnych służących zwiększeniu efektywności działania:

- 1) uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej oraz niektórych innych ustaw (pismo z 6.06.2018 r. skierowane do IAS w Szczecinie);
- 2) wątpliwości związane ze stosowaniem znowelizowanych przepisów ustawy o grach hazardowych oraz propozycje zmian rozwiązań prawnych w związku ze zidentyfikowanymi zagrożeniami (pismo z 29.12.2017 r. skierowane do Zastępcy Dyrektora IAS o przekazanie sprawy do Departamentu Kontroli i Analiz Ekonomicznych Ministerstwa Finansów);
- 3) określenia zadań wykonywanych w poszczególnych urzędach celno-skarbowych przez koordynatorów Lokalnych Punktów Kontaktowych (pismo z 6.03.2018 r. do Departamentu Kontroli i Analiz Ekonomicznych Ministerstwa Finansów);
- 4) kwalifikacji poszczególnych gier hazardowych urządzanych przez sieć Internet (pismo z 28.03.2018 r. skierowane do Departamentu Kontroli i Analiz Ekonomicznych Ministerstwa Finansów);
- 5) zmian systemu kontroli w zakresie związanym z podmiotami, które na gruncie aktualnych przepisów posiadają uprawnienie do legalnego posiadania automatów

⁶⁴ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

⁶⁵ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

⁶⁶ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

⁶⁷ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

⁶⁸ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

⁶⁹ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

⁷⁰ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

⁷¹ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

do gier (pismo z 10.04 i 16.07.2018 r. skierowane za pośrednictwem IAS do Departamentu Nadzoru nad Kontrolami Ministerstwa Finansów);

6) propozycji opracowania nowego wzoru sprawozdania w sprawie kar pieniężnych nakładanych na podstawie art. 89 ustawy o grach hazardowych;

7) udostępniania [...] ⁷², organom KAS ⁷³ wykonującym zadania w zakresie rozpoznawania i zwalczania przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych, zapobieganie tym przestępstwom i wykroczeniom oraz ściganie ich sprawców, a także wykonującym kontrole celno-skarbowe w zakresie przestrzegania przepisów regulujących urządzenie i prowadzenie gier hazardowych. Urząd w piśmie z 9.01.2018 r. do Ministerstwa Finansów wskazał na negatywne skutki [...] ⁷⁴

(dowód: akta kontroli str. 198-201, 355-384, 487- 489)

Naczelnik Urzędu poinformował, że *sam fakt wykorzystywania [...] ⁷⁵. Wynika z nich, że [...] ⁷⁶ przez Dział Kontroli Gier Hazardowych, co zostało opisane [...] ⁷⁷. Należy jednak wskazać, że prace analityczne mają charakter ciągły.*

(dowód: akta kontroli str. 527)

1.8. Realizacja zadań dotyczących rozpoznania i wykrywania przestępstw i wykroczeń skarbowych w zakresie określonym w ustawie Kodeks karny skarbowy, na poziomie Działu Kontroli Gier Hazardowych (Grupa Zadaniowa) - komórki realizującej zadania centralne w obszarze gier hazardowych, polegała m.in. na:

- 1) działalności analitycznej;
- 2) koordynacji współpracy z jednostkami Prokuratury, w tym wykonywanie zleczanych sprawdzeń na rzecz innych organów prowadzących śledztwa;
- 3) uczestnictwie w procesie [...] ⁷⁸

Analizy kryminalne prowadzono na podstawie Instrukcji stosowania analizy kryminalnej w Służbie Celnej z 2015 r., zatwierdzonej przez Dyrektora Departamentu Kontroli Celnej, Podatkowej i Kontroli Gier. Analizy kryminalne w kierunku [...] ⁷⁹, przeprowadzone przez Grupę Zadaniową i inne jednostki organizacyjne byłej Służby Celnej oraz Krajowej Administracji Skarbowej, zgromadzone zostały w zasobach Grupy Zadaniowej. Prowadzono je w oparciu o dane m.in.: z systemów informatycznych, dane statystyczne i ekonomiczne, dane dotyczące procesów legislacyjnych.

⁷² Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

⁷³ Zawarta w piśmie Naczelnika Zachodniopomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Szczecinie z 18.06.2018 r. skierowanym do Dyrektora IAS w Szczecinie stanowiącym wniosek o przekazanie w ustalonym trybie sprawy do Dyrektora Departamentu Podatków Sektorowych, Lokalnych i Podatku od Gier Ministerstwa Finansów. Sprawa dotyczyła cofnięcia na podstawie decyzji z 19.07.2017 r. [...].

⁷⁴ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

⁷⁵ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

⁷⁶ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

⁷⁷ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

⁷⁸ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

⁷⁹ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

W badanym okresie Dział Kontroli Gier Hazardowych przeprowadził osiem analiz kryminalnych, w tym cztery na poziomie krajowym⁸⁰.

(dowód: akta kontroli str. 264-271, 493-497)

Na potrzeby utworzenia jednolitego narzędzia elektronicznego o charakterze systemu centralnego, służącego m.in. do monitorowania szarej strefy gier na automatach⁸¹, Dział Kontroli Gier Hazardowych sporządził analizę porównawczą typu SWOT⁸² dwóch systemów o zbliżonych funkcjonalnościach⁸³ zapewniających generowanie informacji o [...] ⁸⁴, celem wytypowania systemu, który mógłby pełnić rolę centralnego. Pismem z 6.09.2018 r. Urząd przekazał do Ministerstwa propozycję zawartości formatek ww. systemu i terminów zdarzeń niezbędnych do ujęcia w dokumentacji startowej.

(dowód: akta kontroli str. 129-160, 483-486)

1.9. Od lipca 2017 r. Urząd realizował w cyklu kwartalnym obowiązki sprawozdawcze nałożone przez Ministerstwo Finansów w zakresie prowadzonego przez izby administracji skarbowej monitoringu postępowań administracyjnych w przedmiocie kar pieniężnych wymierzanych za urządzenie nielegalnych gier hazardowych na podstawie art. 89 ustawy o grach hazardowych. Pierwsze zbiorcze sprawozdanie kwartalne (za II kwartał 2017 r.), Urząd przekazał do Departamentu Kontroli i Analiz Ekonomicznych Ministerstwa Finansów pismem z 14.07.2017 r. Sporządzone zostało według nowego wzoru⁸⁵ uwzględniającego zmiany wprowadzone do ustawy o grach hazardowych.

(dowód: akta kontroli str. 500-510)

2. Kontrole podmiotów organizujących gry hazardowe.

2.1. Urząd przeprowadził w 2017 r. łącznie 23 kontrole podmiotów organizujących gry hazardowe w zakresie przestrzegania przepisów regulujących urządzenie i prowadzenie gier hazardowych, o których mowa w ustawie o grach hazardowych, w tym kontroli zgodności tej działalności ze zgłoszeniem, udzieloną koncesją lub zezwoleniem oraz zatwierdzonym regulaminem, z tego jedną kontrolę w I kwartale 2017 r. W porównaniu do 2016 r. (15 kontroli) liczba kontroli wzrosła o 53,3%. W okresie trzech kwartałów 2018 r. przeprowadzonych zostało 12 kontroli.

Kontrole były realizowane w kasynach gry oraz w punktach przyjmowania zakładów wzajemnych. Ponadto Urząd dokonywał m.in. kontroli lokalizacji salonów gier na automatach pod wskazanym adresem, tj. czy lokalizacja spełnia ograniczenia wynikające z przepisów art. 15 ust. 1a pkt 2 ustawy o grach hazardowych oraz § 1 i § 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie zasad usytuowania na terenie gmin salonów gier na automatach⁸⁶.

(dowód: akta kontroli str. 531-994, 1282)

⁸⁰ 1) [...], przeprowadzona na zlecenie Departamentu Zwalczenia Przesłępczości Ekonomicznej Ministerstwa Finansów (opracowana 30.01.2018 r., przekazana do Departamentu 23.02.2018 r.); 2) analiza [...] z 19.09.2018 r., przeprowadzona na zlecenie Departamentu Nadzoru nad Kontrolami Ministerstwa Finansów; 3) analiza [...] (analiza z 1.08.2018 r.); 4) analiza zjawiska dotyczącego [...] (opracowana 10.08.2018 r.).

⁸¹ Grupa zadaniowa ds. Kontroli Gier Hazardowych jako właściciel obszaru ryzyka 13, analizując dane o kontrolach w systemie ZISAR dotyczące urządzania [...] 12.01.2015 r. do 4.08.2017 r. uzyskała [...]. Celem usprawnienia i ujednolicenia procesu [...] Grupa Zadaniowa zaproponowała ujednolicenie w KAS sposobu gromadzenia danych [...].

⁸² Przekazaną do Departamentu Kontroli i Analiz Ekonomicznych Ministerstwa pismem z 20.02.2018 r.

⁸³ Działających w dwóch Izbach Administracji Skarbowej.

⁸⁴ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

⁸⁵ Przekazanego Urzędowi przez Departament Kontroli i Analiz Ekonomicznych pismem z 29.05.2017 r.

⁸⁶ Dz. U. poz. 701.

2.2. Działania kontrolne służb celnych i celno-skarbowych w zakresie automatów do gier koncentrowały się na ujawnianiu urządzania gier hazardowych na automatach poza kasynami i salonami gier oraz nieuprawnionego posiadania automatów.

W 2016 r., w tym zakresie, przeprowadzono 298 kontroli w wyniku, których zatrzymano 1 446 automatów do gier. W 2017 r. zrealizowano 223 kontrole zatrzymując 706 automatów do gier (w I kwartale 2017 r. przeprowadzono 82 kontrole i zatrzymano 222 automaty do gier). W trzech kwartałach 2018 r. zrealizowano 62 kontrole oraz zatrzymano 229 automatów do gier.

W trakcie kontroli w kasynach gry, dokumentacji, dokumentów urządzeń związanych z prowadzeniem kasyna gry oraz zgodności stanu faktycznego z aktami weryfikacyjnymi i zgodności prowadzonej działalności z zatwierdzonym regulaminem, dokonywano m.in. weryfikacji liczników automatów, zgłoszeń przemieszczeń automatów oraz opinii technicznych automatów, stanu plomb zabezpieczających.

(dowód: akta kontroli str. 1047-1148, 1282-1283)

2.3. W badanym okresie nie przeprowadzono kontroli produkcji i obrotu automatami do gier hazardowych.

(dowód: akta kontroli str. 902, 1283)

2.4. Analiza protokołów z kontroli przeprowadzonych w punktach przyjmowania zakładów wzajemnych wykazała następujące nieprawidłowości:

- dokonywanie błędnego wpisu wygranych w „Wykazie wypłaconych (wydanych) wygranych, których wartość wynosi co najmniej 2 280 zł⁸⁷”;
- niedokonanie wpisu zaświadczenia o uzyskanej wygranej do ww. Wykazu;
- niezamieszczenie, przed wejściem do jednego z punktów przyjmowania zakładów wzajemnych oraz w samym pomieszczeniu, informacji o zakazie uczestnictwa w grach osób poniżej 18 roku życia;
- urządzenie loterii fantowych, gry bingo fantowe i loterii promocyjnych bez wymaganego zezwolenia;
- w jednym z punktów przyjmowania zakładów wzajemnych nie zostały spełnione wymogi określone w art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o grach hazardowych, tj. miejsce przyjmowania zakładów nie było miejscem wyodrębnionym i wydzielonym.

W pięciu przypadkach osoby prowadzące punkty przyjmowania zakładów wzajemnych, zgodnie z art. 16 ustawy Kodeks karny skarbowy, powiadomiły Urząd o popełnieniu czynu zabronionego (korzystając z instytucji „czynnego żalu”). Ujawnione nieprawidłowości polegały na: niezachowaniu chronologii dokonywanych wpisów w Wykazie, zniszczenia zaświadczenia o wysokości wygranej przy jednoczesnym błędnym dokonaniu wpisów w Wykazie oraz nieprawidłowym dokonaniu korekt w Wykazie.

Kontrole przeprowadzane w kasynach gry nie wykazały nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 1279-1281, 632-821)

3. Postępowania karne skarbowe oraz postępowania z art. 89 ustawy o grach hazardowych wobec osób nielegalnie organizujących gry hazardowe.

3.1. W Urzędzie komórką powołaną do prowadzenia postępowań karnych skarbowych przeciwko organizacji gier hazardowych, na podstawie ustawy Kodeks karny skarbowy był Dział Dochodzeniowo-Śledczy.

W 2016 r. wszczętych zostało 386 postępowań karnych skarbowych przeciwko organizacji gier hazardowych; w 2017 r. - 303 (w tym: w I kwartale – 91) i w trzech kwartałach 2018 r. - 125.

⁸⁷ Dalej: Wykaz.

W 2016 r. prowadzonych było 559 postępowań, w 2017 r. - 834 (w tym w I kwartale – 335) i w trzech kwartałach 2018 r. – 478.

W 2016 r. zakończono 253 sprawy, w 2017 r. - 223 (w tym w I kwartale – 66) i w trzech kwartałach 2018 r. - 118.

(dowód: akta kontroli str. 998-1009, 1283-1284)

3.2. Wśród postępowań karnych skarbowych główny ciężar stanowiły sprawy prowadzone na podstawie przepisów art. 107 § 1 ustawy Kodeks karny skarbowy, a ich odsetek stanowił od 98,6% w 2016 r. do 88,8% (w 2018 r.) i dotyczył głównie przestępstw karnych skarbowych. W mniejszym zakresie wszczynano, prowadzono i zakończono postępowania dotyczące osób uczestniczących w zagranicznych grach hazardowych realizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 107 § 2 ustawy Kodeks karny skarbowy).

W wyniku prowadzonych w 2016 r. postępowań karnych skarbowych wymierzono 57 kar grzywnien, kar przepadku przedmiotów oraz kar pozbawienia wolności za przestępstwa przeciwko organizacji gier hazardowych, z tego 40 (70,2%) na podstawie art. 107 § 1 oraz 17 (29,8%) w trybie art. 107 § 2 ww. ustawy. Za wykroczenia skarbowe wymierzono dziewięć kar grzywnien oraz kar przepadku przedmiotów i w większości dotyczyły art. 107 § 4 ustawy Kodeks karny skarbowy (77,8%). Łączna kwota wymierzonych kar pieniężnych wyniosła 189,6 tys. zł, w tym: z tytułu przestępstw skarbowych 184,6 tys. zł (97,5%) i wykroczeń skarbowych 4,7 tys. zł. Kwota kar pieniężnych wymierzona na podstawie art. 107 § 1 ww. ustawy stanowiła 61,2%, a w trybie art. 107 § 2 – 36,2%.

W 2017 r. wymierzono 198 kar za popełnione przestępstwa (w tym: w I kwartale 37) oraz dziewięć za wykroczenia skarbowe (w tym: sześć w I kwartale). W przypadku popełnionych przestępstw kary określono na podstawie art. 107 § 1 ustawy Kodeks karny skarbowy, a za popełnione wykroczenia – na podstawie art. 107 § 4 ww. ustawy. W 2017 r. nałożone kary pieniężne wyniosły łącznie 1 086,2 tys. zł (w I kwartale – 197,8 tys. zł), w tym z tytułu popełnionych przestępstw 1 072,6 tys. zł (98,7%). W kwocie kar za popełnione przestępstwa, wymierzone na podstawie art. 107 § 1 stanowiły 99,5% (1 067,6 tys. zł). W odniesieniu do 2016 r. liczba wymierzonych kar za popełnione przestępstwa wzrosła ponad trzykrotnie, a kwota wymierzonych kar ponad pięciokrotnie. Tak duży wzrost kwoty wymierzonych kar był wynikiem zmiany przepisów z dnia 1.04.2017 r. oraz zmiany stawek za popełnione czyny.

W trzech kwartałach 2018 r. Urząd określił 65 kar, z czego z tytułu popełnionych przestępstw skarbowych 64 kary (98,5%). Łączna kwota wymierzonych kar wyniosła 400,2 tys. zł. W kwocie tej - 99,8% (399,4 tys. zł) stanowiły kary z tytułu popełnionych przestępstw, w tym kary określone na podstawie art. 107 § 1 ww. ustawy wyniosły 394,7 tys. zł (98,6%).

(dowód: akta kontroli str. 1002, 1283-1286)

3.3. Na podstawie § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 27.02.2017 r., Urząd został wyznaczony do prowadzenia spraw o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe określone w art. 107 §§ 1, 3 i 4 Kodeksu karnego skarbowego, dotyczących zagranicznych gier losowych lub zagranicznych zakładów wzajemnych urządzanych lub prowadzonych dla usługobiorców uczestniczących w grze hazardowej na terytorium Polski, lub kierowanych do usługobiorców na terytorium Polski, za pośrednictwem sieci Internet. W 2017 r. w Urzędzie wszczęto i prowadzono łącznie 30 postępowań (w tym: w I kwartale 2017 r. dwa postępowania) na podstawie art. 107 § 1 ustawy Kodeks karny skarbowy - zgodnie z § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 27.02.2017 r. W 2017 r. zakończone zostały trzy postępowania.

W trzech kwartałach 2018 r. wszczęto i prowadzono 13, a zakończono 39 postępowań; wszystkie zostały wszczęte na podstawie art. 107 § 1 ustawy Kodeks karny skarbowy. Wszystkie 42 sprawy, zakończone w latach 2017-2018 (do 30.09) zostały przez Urząd umorzone na podstawie art. 113 § 1 Kodeksu karnego skarbowego, w związku z art. 17 § 1 pkt 8 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego⁸⁸ który stanowi, że wszczęte postępowania umarza się w sytuacji, gdy sprawca nie podlega orzecznictwu polskich sądów karnych. Urząd otrzymał w tej sprawie opinię prawną Wydziału Obsługi Prawnej IWP KAS z 13.02.2018 r., popartą opinią prawną Ministra Sprawiedliwości z 29.01.2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 1003, 1149-1159, 1286-1287)

3.4. W § 34 Regulaminu organizacyjnego Urzędu określono, że do zadań Referatu Postępowania Podatkowego należy prowadzenie postępowań dotyczących wymierzania kar pieniężnych na podstawie ustawy o grach hazardowych.

W 2017 r. wszczęto łącznie 226 postępowań w celu wymierzenia kary na podstawie art. 89 ustawy o grach hazardowych, w tym: 23 w I kwartale 2017 r. i 203 w pozostałych trzech kwartałach 2017 r. W porównaniu do 2016 r. liczba wszczętych postępowań (348) zmniejszyła się o 122 (o 35,1%), jednakże od drugiego kwartału 2017 r. liczba wszczętych postępowań miała tendencję wzrostową - od 21 w II kwartale do 70 w IV kwartale 2017 r. W trzech kwartałach 2018 r. wszczęto łącznie 425 postępowań, co stanowiło wzrost o 22,1% w stosunku do 2016 r. oraz o 88,1% w odniesieniu do 2017 r.

Na podstawie prowadzonych postępowań w 2017 r. wydano 302 decyzje, w których zostały określone kary pieniężne w łącznej kwocie 12 804,0 tys. zł, w tym w I kwartale 2017 r. - 72 decyzje w łącznej kwocie 3 432,0 tys. zł. W porównaniu do 2016 r. liczba decyzji (525) zmniejszyła się o 42,5%, a kwota kar pieniężnych o 23,8% (16 812,0 tys. zł). W 2017 r. kary dotyczyły wyłącznie urządzających gry hazardowe bez koncesji, bez zezwolenia lub bez dokonania wymaganego zgłoszenia (art. 89 ust. 1 pkt 1 ustawy o grach hazardowych).

W trzech kwartałach 2018 r. wydano 44 decyzje wymierzające kary pieniężne na łączną kwotę 17 140,0 tys. zł. Kary dotyczyły głównie urządzających gry hazardowe bez koncesji, bez zezwolenia lub bez dokonania wymaganego zgłoszenia (art. 89 ust. 1 pkt 1 ustawy o grach hazardowych). W trzech przypadkach kary (300,0 tys. zł) dotyczyły posiadaczy samoistnych lub zależnych lokalu, w którym znajdowały się niezarejestrowane automaty do gier i w którym prowadzona była działalność gastronomiczna, handlowa lub usługowa (art. 89 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o grach hazardowych).

(dowód: akta kontroli str. 995-997, 1010-1046, 1192-1213, 1287-1288)

3.5. W celu zapobiegania oraz zwalczania przestępstw i wykroczeń skarbowych w obszarze gier hazardowych Naczelnik Urzędu, poza wcześniej wymienionymi zadaniami, podejmował współpracę z instytucjami odpowiedzialnymi za zwalczanie przestępczości.

W okresie od kwietnia 2017 r. do końca września 2018 r. Urząd współpracował z jednostkami organizacyjnymi prokuratury, prowadzącymi [...] ⁸⁹.

Funkcjonariusze Urzędu realizowali na rzecz jednostek prokuratur:

- czynności procesowe w zakresie oględzin i analizy zabezpieczonego materiału dowodowego (w tym elektronicznego) - w ramach poszczególnych śledztw Naczelnik Urzędu powoływał zespół roboczy, który realizował określone czynności;

⁸⁸ Dz.U. z 2018 r., poz.1987 j.t.

⁸⁹ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

- analizy kryminalne na podstawie przekazanego materiału dowodowego;
- udzielanie informacji w zakresie wskazanym przez prokuratora;
- dystrybucję do urzędów celno-skarbowych pism i wytycznych jednostek prokuratury;
- organizowanie spotkań prokuratorów prowadzących śledztwa z osobami wykonującymi czynności w ramach tych śledztw.

W 2017 i 2018 r. Szef KAS zawarł porozumienia z instytucjami krajowymi, w tym z Komendantem Głównym Policji, Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego⁹⁰, Totalizatorem Sportowym. W ramach tych porozumień Urząd współpracował m.in. z Centralnym Biurem Śledczym Policji⁹¹ w zakresie prowadzonych przez CBŚP śledztw oraz z Delegaturą ABW w Gdańsku z siedzibą w Szczecinie w zakresie wykorzystania oprogramowania i wiedzy funkcjonariuszy ABW do celów badania i analizy dowodów cyfrowych, zajętych do postępowań karnych skarbowych.

(dowód: akta kontroli str. 1160-1191, 1288-1289)

3.6. Na podstawie rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 20 lipca 2017 r. w sprawie wyznaczenia organu Krajowej Administracji Skarbowej, któremu podmiot wykonujący monopol państwa w zakresie gier na automatach urządzanych w salonach gier na automatach udostępnia system rejestrujący⁹², Naczelnik Urzędu został wyznaczony jako organ, któremu podmiot wykonujący monopol państwa w zakresie gier na automatach urządzanych w salonach gier na automatach (Totalizator Sportowy Sp. z o.o.) udostępnia system rejestrujący, o którym mowa w art. 15ba ust. 1 ustawy o grach hazardowych. Komórką realizującą zadania w powyższym zakresie był Dział Kontroli Gier Hazardowych, w ramach którego funkcjonowała Grupa Zadaniowa ds. Kontroli Gier Hazardowych.

W celu realizacji powyższego zadania Naczelnik Urzędu⁹³ nawiązał współpracę z Totalizatorem Sportowym Sp. z o.o., Wojskowymi Zakładami Łączności oraz IAS w Szczecinie.

Do zadań Totalizatora Sportowego Sp. z o.o. należało zbudowanie systemu teleinformatycznego rejestrującego i archiwizującego w czasie rzeczywistym dane dotyczące urządzanych gier na automatach. W dniu 27.09.2018 r. Totalizator Sportowy przekazał Naczelnikowi Urzędu opinię biegłego, informującą o spełnieniu przez system teleinformatyczny wymogów nałożonych przez art. 15ba ust. 1 ustawy o grach hazardowych oraz rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 20.07.2017 r.

W ramach prac realizowanych przez Naczelnika Urzędu 24.08.2018 r. przesłano do Ministerstwa Finansów (w celu zatwierdzenia) „*Procedurę weryfikacji funkcjonującego systemu teleinformatycznego rejestrującego i archiwizującego dane dotyczące przebiegu gier na automatach do gier w salonach gier na automatach*”, a 9.10.2018 r. Ministerstwo Finansów przekazało do dyrektorów izb administracji skarbowej do wiadomości i stosowania „*Wytyczne w sprawie trybu postępowania organów KAS w zakresie zatwierdzania lokalizacji salonu gier na automatach*”.

(dowód: akta kontroli str. 1214-1275, 1289)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Urzędu w zbadanym zakresie.

⁹⁰ Dalej: ABW.

⁹¹ Dalej: CBŚP.

⁹² Dz.U. z 2017 r. poz. 1441.; dalej: rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 20.07.2017 r.

⁹³ Realizując zalecenie zawarte w piśmie Departamentu Kontroli i Analiz Ministerstwa Finansów z 7.09.2017 r.

2. Działania Urzędu na rzecz ochrony graczy, zapobiegania uzależnieniom i szkodliwym skutkom hazardu

Opis stanu faktycznego

2.1. Urząd podjął działania na rzecz ochrony graczy, zapobiegania uzależnieniom i szkodliwym skutkom hazardu, inicjując przeprowadzenie ogólnopolskiej kampanii informacyjno-edukacyjnej. Pismem z 29.01.2016 r. Departament Kontroli Celnej, Podatkowej i Kontroli Gier Ministerstwa Finansów wystąpił do Dyrektora Izby Celnej w Szczecinie z inicjatywą prowadzenia przez Referat Kontroli Gier stałych działań informacyjno-prewencyjnych, polecając jednocześnie opracowanie harmonogramu tych działań w zakresie: legalnego uczestnictwa w grach hazardowych organizowanych w sieci Internet, konsekwencji karnych i skarbowych związanych z uczestnictwem w nielegalnych grach hazardowych organizowanych w Internecie oraz zagrożeń wynikających z uzależnienia od hazardu. Projekt „Ramowego planu działań informacyjno-edukacyjnych organów KAS w obszarze urządzania nielegalnych gier hazardowych, w tym w sieci Internet” wraz z propozycją harmonogramu realizacji przedmiotowych działań został przekazany Ministerstwu pismem z 25.05.2017 r. przez IAS w Szczecinie. Zastępca Szefa KAS 11.08.2017 r. zatwierdził Ramowy plan działań. Zakładał on realizację działań informacyjno-edukacyjnych⁹⁴ w okresie od 1.09.2017 r. do 30.06.2018 r. Wstępem do kampanii było zorganizowanie spotkań w Kuratoriach Oświaty z nauczycielami i w rektoratach szkół wyższych z nauczycielami akademickimi. Adresatami kampanii mieli być uczniowie szkół podstawowych, ponadpodstawowych i studenci szkół wyższych, nauczyciele, rodzice uczniów, potencjalni gracze.

W Ramowym planie działań ustalono następujący podział zadań i kompetencji jednostek organizacyjnych KAS:

- 1) Dział Kontroli Gier Hazardowych w Zachodniopomorskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Szczecinie: koordynacja wdrożenia i przygotowanie ogólnokrajowej kampanii; przygotowanie i dystrybucja elektroniczna do izb administracji skarbowej materiałów informacyjnych; raportowanie z realizacji działań;
- 2) Izby Administracji Skarbowej: powołanie Zespołów Regionalnych w celu prawidłowej realizacji działań (w przypadku IAS w Szczecinie powołanie Centralnego Zespołu Koordynacyjnego, w skład którego winni wejść przedstawiciele Działu Kontroli Gier Hazardowych z Zachodniopomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Szczecinie); opracowanie harmonogramu działań; zapewnienie zasobów kadrowych do przeprowadzenia działań; koordynacja na poziomie regionalnym prowadzonych działań;
- 3) Urzędy Celno-Skarbowe: opracowanie planów prowadzenia działań; przeprowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych; wyznaczenie zespołów do przeprowadzenia działań w uzgodnieniu z Zespołem Regionalnym;
- 4) koordynatorzy lokalnych punktów kontaktowych z zakresu kontroli gier hazardowych i ich zastępcy;
- 5) Departament Kontroli i Analiz Ekonomicznych Ministerstwa Finansów - nadzór nad realizacją działań.

⁹⁴ Polegających na: 1) budowaniu świadomości społecznej, że urządzanie i prowadzenie gier hazardowych jest regulowane i nadzorowane przez Państwo, jako szczególnie wrażliwe ze względów społecznych i ekonomicznych; 2) informowaniu społeczeństwa o wdrożeniu przez Państwo ustawowych środków zapewniających odpowiedni poziom ochrony obywateli, w szczególności osób małoletnich, przed szkodliwymi skutkami hazardu; 3) przekazaniu informacji o zakazie uczestniczenia w grach hazardowych urządzanych w sieci Internet przez nieuprawnione podmioty; 4) budowaniu świadomości społecznej o zagrożeniach wynikających z uczestnictwa w nielegalnych grach hazardowych, w tym urządzanych i prowadzonych w sieci Internet; 5) budowaniu świadomości społecznej o grożącej odpowiedzialności karnej skarbowej na podstawie przepisów ustawy Kodeks karny skarbowy oraz za naruszenie przepisów ustawy o grach hazardowych, w tym uczestnictwo w nielegalnych grach hazardowych.

Dyrektor IAS w Szczecinie wydał zarządzenie nr 174/2017 z 31.08.2017 r. w sprawie powołania Centralnego Zespołu Koordynacyjnego ds. prawidłowej realizacji działań informacyjno-edukacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej w obszarze nielegalnego urządzania i prowadzenia gier hazardowych, w tym w sieci Internet. Zadaniem Centralnego Zespołu Koordynacyjnego ds. prawidłowej realizacji działań miało być udzielenie dyrektorom Izb Administracji Skarbowej wsparcia w realizacji kampanii, uszczegółowienie Ramowego planu działań, np. poprzez opracowanie założeń harmonogramu działań dla dyrektorów Izb Administracji Skarbowej i wskazanie grup placówek, w których działania winny być przeprowadzone w pierwszej kolejności, z uwzględnieniem skali potencjalnego zagrożenia grup odbiorców.

W ramach przygotowań do kampanii Urząd w porozumieniu z IAS w Szczecinie opracował następujące dokumenty oraz prezentacje pomocne przy organizacji zajęć i prowadzeniu rozmów z kuratorami oświaty: trzy prezentacje multimedialne, ulotki i plakaty, scenariusze lekcji i materiały dla prelegentów oraz rekomendacje dotyczące m.in.: doboru grup docelowych (adresatów) kampanii. Materiały te udostępniono (w formie elektronicznej) dyrektorom Izb Administracji Skarbowej pismem Dyrektora IAS w Szczecinie z 12.09.2017 r.

Realizacja ogólnokrajowej kampanii informacyjno-edukacyjnej została zawieszona przez Zastępcę Szefa KAS⁹⁵ w październiku 2017 r. i ponownie wznowiona od 1.09.2018 r.⁹⁶

W ramach kampanii informacyjno-edukacyjnej funkcjonariusze Urzędu w dniach 10.09.2018 r. i 8.10.2018 r. przedstawili problem uzależnienia od hazardu podczas konferencji „Dopalacze i hazard jako narkotyki XXI wieku”, zorganizowanej w Szczecinie i w Wałcu przez Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie, Komendanta Wojewódzkiego Policji w Szczecinie i Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty. W konferencji uczestniczyli dyrektorzy szkół, lekarze, policjanci, psychologowie i toksykolodzy. Ponadto przygotowano i przekazano członkom zespołów przeprowadzających spotkania informacyjno-edukacyjne, materiały dydaktyczne w postaci plakatów, ulotek, prezentacji multimedialnej, do rozpowszechnienia wśród uczestników. Sprawozdanie z realizacji kampanii Dział Kontroli Gier Hazardowych sporządził 13.11.2018 r. i przekazał do Ministerstwa Finansów za pośrednictwem przewodniczącego Centralnego Zespołu Koordynacyjnego, zgodnie z § 5 ust. 1 zarządzenia nr 174/2017 Dyrektora IAS w Szczecinie z 31.08.2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 45-128, 278-284)

Urząd uczestniczył w akcji Wojewody Zachodniopomorskiego „Bezpieczne ferie zimowe 2018” przeprowadzonej w okresie od 15 do 28.01.2018 r., której celem było m.in. ograniczenie w okresie ferii zimowych dostępu młodzieży szkolnej do salonów gier na automatach. W wyniku 41 kontroli przeprowadzonych w ramach akcji, zatrzymano 14 automatów do gier o wartości 168 tys. zł, ujawniono trzy nieprawidłowości w zakresie gier hazardowych, wystawiono cztery mandaty na kwotę 2,5 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 335-354)

2.2. W badanym okresie Urząd dokonał przeglądu i ponownej oceny ryzyka

⁹⁵ W piśmie z 11.10.2017 r. Zastępca Szefa KAS poinformował dyrektorów Izb Administracji Skarbowej o zawieszeniu do odwołania kampanii w związku z realizacją przez organy Krajowej Administracji Skarbowej innych działań informacyjno-edukacyjnych o charakterze priorytetowym dla Ministerstwa Finansów.

⁹⁶ Pismem z 19.03.2018 r. Zastępca Szefa KAS poinformował dyrektorów Izb Administracji Skarbowej o wznowieniu z dniem 1.09.2018 r. kampanii informacyjno-edukacyjnej pod hasłem „Hazard? Nie, dziękuję”, ustalając wrzesień 2018 r. jako okres przygotowania do realizacji działań oraz okres prowadzenia działań: od 1.10.2018 r. do 30.06.2019 r.

nr R/000019/2016 – [...] ⁹⁷, które oceniono [...] ⁹⁸.

Analizę przeprowadzono w oparciu o ustalenia ujęte w raporcie typu krajowego pn.: [...] ⁹⁹, sporządzonym przez Izbę Celną w Szczecinie 29.01.2016 r. oraz na podstawie informacji uzyskanych od koordynatorów Lokalnych Punktów Kontaktowych o zidentyfikowanych, w okresie od 1.04. do 30.09.2017 r., przypadkach zlecenia i prowadzenia niezgodnie z przepisami prawa [...] ¹⁰⁰. Wszystkie urzędy z wyjątkiem jednego ¹⁰¹ potwierdziły, że nie ujawniono takich przypadków. Na tej podstawie Dział Kontroli Gier Hazardowych ocenił ryzyko w tym obszarze [...] ¹⁰².

(dowód: akta kontroli str. 464, 512- 523)

2.3. Urząd nie współpracował z organizacjami zrzeszającymi legalnie działające podmioty branży hazardowej w celu zapobiegania udziałowi polskich graczy w nielegalnych grach hazardowych (w tym w sieci Internet), zwłaszcza osób niepełnoletnich.

(dowód: akta kontroli str.185)

Naczelnik Urzędu w odpowiedzi na pytanie, czy nawiązanie współpracy z organizacjami zrzeszającymi legalnie działające podmioty branży hazardowej, przyniosłoby efekt w postaci wzmocnienia ochrony polskich graczy przed udziałem w nielegalnych grach hazardowych (w tym w sieci Internet), zwłaszcza osób niepełnoletnich, wyjaśnił, że pozytywny skutek mogłaby przynieść współpraca ze środowiskiem terapeutów zajmujących się problematyką uzależnień, w tym w szczególności uzależnień o charakterze behawioralnym. (...) Tego typu działania podejmowane były w przeszłości przez Dział Kontroli Gier Hazardowych. I tak np. w ramach określenia profilu typowego uczestnika gier hazardowych, celem wypracowania skutecznych metod rozwiązywania problemów uzależnień od hazardu, ówczesny Kierownik Działu Kontroli Gier Hazardowych tut. Urzędu wystąpił na Międzynarodowej Konferencji organizowanej przez Krakowskie Stowarzyszenie Terapeutów Uzależnień, prezentując zagadnienie związane ze zwalczaniem nieprawidłowości w obszarze gier hazardowych oraz przeciwdziałaniem nałogowemu hazardowi wraz z rozwiązaniami funkcjonującymi w zakresie ochrony uczestników gier i interesu państwa. Zdobyte tam doświadczenia pozwoliły na przedstawienie propozycji zmian do znowelizowanej ustawy w zakresie, w jakim dotyczyły możliwych rozwiązań dla tzw. „fazy chłodzenia” ¹⁰³.

(dowód: akta kontroli str. 246-249)

2.4. W celu zapewnienia ochrony gracza przed negatywnymi skutkami hazardu, była Izba Celną w Szczecinie opracowała koncepcję zwiększenia skuteczności zwalczania przestępczości w obszarze gier na automatach, która została

⁹⁷ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

⁹⁸ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

⁹⁹ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

¹⁰⁰ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

¹⁰¹ Izby Administracji Skarbowej w Łodzi, która nie udzieliła informacji w przedmiotowej sprawie.

¹⁰² Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

¹⁰³ Przerwanie gry przez zastosowanie mechanizmów ograniczających dalsze uczestnictwo, celem wychłodzenia emocji uczestnika gry.

przekazana do Ministerstwa Finansów pismem z 24.01.2017 r. Koncepcja ta zainicjowała proces wdrożenia w KAS [...] ¹⁰⁴. W Dziale Kontroli Gier Hazardowych ¹⁰⁵ opracowano dokumenty, w oparciu o które prowadzony był proces [...] ¹⁰⁶ w ww. zakresie, mający na celu [...] ¹⁰⁷.

(dowód: akta kontroli str. 291-318)

Naczelnik Urzędu wyjaśnił, że *wszelka działalność związana z organizacją gier hazardowych w sferze nielegalnej związana jest z ryzykiem powstania patologii społecznej w stopniu nieporównywalnie wyższym, niż ten, który jest związany z działalnością hazardową w sektorze legalnym. Ta bowiem obarczona jest ograniczeniami zmierzającymi w swych założeniach do jak największego zniwelowania negatywnych skutków tego rodzaju „rozrywki”. Środki, o których mowa to ograniczenia wiekowe, wykluczające możliwość uczestniczenia w grach hazardowych grup najbardziej narażonych na ryzyko uzależnień, a także osób, co do których już orzeczono środek zapobiegawczy w postaci zakazu wstępu do ośrodków gier, jak również konieczność poddania się gracza regułom odpowiedzialnej gry. Zatem każde działanie w kierunku zmniejszenia szarej strefy winno być jednocześnie kwalifikowane jako działanie mające na celu ochronę gracza, zapobiegania uzależnieniom i szkodliwym skutkom hazardu szczególnie osób nieletnich.*

(dowód: akta kontroli str. 185,186)

2.5. W okresie objętym kontrolą Urząd przeprowadził jedno z dwóch zaplanowanych szkoleń ¹⁰⁸ dla służby celno-skarbowej w zakresie kontroli gier hazardowych zaplanowanych w ramach planu szkoleń centralnych kadr KAS pn. *Zwalczanie przestępczości w zakresie nielegalnego urządzania i prowadzenia gier na automatach*. W szkoleniu przeprowadzonym od 3 do 5.10.2018 r. przeszkolono 23 ¹⁰⁹ z 48 funkcjonariuszy, w czasie 22 godzin dydaktycznych ¹¹⁰. Szkolenie przeprowadziło trzech funkcjonariuszy Urzędu. Zgodnie z dyspozycją Ministerstwa Finansów program szkolenia oparto na konspekcie zatwierdzonym przez Zastępcę Szefa KAS w listopadzie 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 319-334)

W ramach zadania pn.: *Przygotowanie organów KAS do nowego ukierunkowania działań w ramach [...] ¹¹¹ ¹¹²* przedstawiciele Urzędu wzięli udział w trzech

¹⁰⁴ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

¹⁰⁵ Upoważnionym przez Szefa KAS w zakresie nadzoru, koordynacji nad przebiegiem wyznaczania poszczególnym finansowym organom postępowania przygotowawczego spraw do prowadzenia postępowań przygotowawczych i udzielania wskazówek przy ich prowadzeniu, w trybie określonym w zarządzeniu nr 23/2018 Dyrektora IAS w Szczecinie z 16 lutego 2018 r. w sprawie zasad koordynacji działań podejmowanych przez komórki właściwą do spraw kontroli gier hazardowych Zachodniopomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Szczecinie, w związku z koniecznością realizacji zadania zleconego przez Szefa KAS pismem z 31.01.2018 r.

¹⁰⁶ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

¹⁰⁷ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

¹⁰⁸ Od 3 do 5.10.2018 r. i od 21 do 23.11.2018 r.

¹⁰⁹ Z ośmiu izb administracji skarbowej w kraju.

¹¹⁰ W ramach programu przedstawiono m.in.: zasady i zakres współpracy organów KAS w zwalczaniu nielegalnego urządzania gier na automatach z innymi organami administracji rządowej, samorządowej, służbami i instytucjami; [...] oraz praktyczne aspekty zwalczania procederu nielegalnego urządzania i prowadzenia gier na automatach oraz społeczne i prawne aspekty hazardu.

¹¹¹ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

spotkaniach w Ministerstwie Finansów, zorganizowanych na wniosek Naczelnika Urzędu¹¹³.

(dowód: akta kontroli str. 253, 254)

Ponadto funkcjonariusze Działu Kontroli Gier Hazardowych przeprowadzili w 2018 r. dwa szkolenia z zakresu informatyki śledczej¹¹⁴.

(dowód: akta kontroli str. 255, 256)

2.6. Urząd uczestniczył w realizacji inicjatywy podjętej przez byłą Izbę Celną w Szczecinie w zakresie utworzenia portalu rządowego do upowszechnienia wiedzy w zakresie nielegalnego hazardu i związanych z tym zagrożeń. We wrześniu 2016 r. Izba przekazała do Departamentu Kontroli Celnej, Podatkowej i Kontroli Gier Ministerstwa Finansów projekt „Koncepcji utworzenia rządowej strony internetowej zawierającej treści informacyjne z obszaru gier hazardowych”¹¹⁵. Inicjatywa ta miała na celu m.in. budowanie świadomości społecznej wszystkich uczestników procesu związanego z urządzaniem i prowadzeniem gier hazardowych, a w szczególności uczestników gier, o zagrożeniach wynikających z uzależnienia od hazardu. Uzasadniając wniosek z 22.09.2016 r. o akceptację projektu była Izba Celną w Szczecinie napisała, że *poprzez ww. stronę zostanie poprawiona komunikacja Służby Celnej ze społeczeństwem (w szczególności docieranie z przekazem do osób niepełnoletnich), stanowiąc silny bodziec do zmian postaw społecznych i sposobu postrzegania urządzających nielegalne gry hazardowe. Dodatkowo dzięki jej prowadzeniu Służba Celna wpisywać się będzie w wykonywanie jednego ze strategicznych zadań „zapobieganie przestępstwom i wykroczeniom skarbowym”*.

Koncepcja nie została zatwierdzona przez Szefa KAS¹¹⁶ w kształcie przedstawionym w projekcie z września 2016 r.¹¹⁷.

(dowód: akta kontroli str. 161-180)

Naczelnik Urzędu wyjaśnił, że *prace związane z uruchomieniem portalu internetowego, na którym planowane było zamieszczanie treści dot. zagadnień z zakresu hazardu podejmowane były przez Grupę Zadaniową ds. Kontroli Gier Hazardowych już od 2012 roku. Uruchomienie witryny internetowej o roboczej nazwie „niedlahazardu” miało być przedsięwzięciem związanym z priorytetami rozwojowymi 3i (Internet, Intelligence, Innovation). Portal internetowy miał być elementem składowym nowej witryny proklienckiej Ministerstwa Finansów. (...) Wykonane zostało szereg czynności związanych z opracowaniem merytorycznym ww. zakładki w celu ewentualnego sprawnego uruchomienia witryny, która na tamtym etapie jednak nie została wdrożona przez Ministerstwo Finansów.*

(dowód: akta kontroli str. 244, 245)

2.7. Przestrzeganie przez organizatorów gier przepisów dotyczących ochrony graczy, zapobieganiu uzależnieniom i szkodliwym skutkom hazardu stanowiło stały element kontroli prowadzonych w punktach przyjmowania zakładów wzajemnych

¹¹² Ujętego w module „Szkolenia w zakresie właściwości rzeczowej Grupy Zadaniowej” planu pracy Działu Kontroli Gier Hazardowych Zachodniopomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Szczecinie na 2018 r.

¹¹³ W dniach: 27.04.2018 (przedstawiciele Urzędu przedstawili założenia wynikające z dokumentu „Procedura realizacji zadań związanych z ukierunkowaniem i koordynacją działań [...], opracowanego przez Dział Kontroli Gier Hazardowych), 17.05.2018 r. i 30.08.2018 r., których przedmiotem było omówienie problematyki [...].

¹¹⁴ W dniach: 29.01.2018 r. w Delegaturze Lubuskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Rzepinie i 13-14.09.2018 r. w siedzibie Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jana Grodka w Sanoku.

¹¹⁵ Urząd zaproponował, by wystąpić o dofinansowanie realizacji zadania do Funduszu celowego do spraw Rozwiązywania Problemów Hazardowych (powołanego w oparciu o art. 88 ust. 4 ustawy o grach hazardowych).

¹¹⁶ W piśmie Szef KAS zaproponował udział Grupy Zadaniowej do spraw Kontroli Gier Hazardowych w pracach nad opracowaniem informacji z zakresu tematyki dotyczącej gier hazardowych na nowym portalu obywatel.gov.pl.

¹¹⁷ Tj.: utworzenia autonomicznej strony internetowej (odpowiednio pozycjonowanej w sieci Internet) i rozszerzenia funkcjonalności strony internetowej obejmującej zagadnienia związane z hazardem, prowadzonej w ramach witryny Ministerstwa Finansów.

i bukmacherskich, w trakcie których sprawdzano m.in. legalność działania w zakresie: urządzania gier zgodnie z zezwoleniem i zatwierdzonym regulaminem przyjmowania zakładów wzajemnych, zakazu reklamowania i promocji przyjmowania zakładów wzajemnych na zewnątrz punktu i zakazu wstępu i uczestniczenia w grach osób niepełnoletnich. Zakaz reklamowania i promocji gier oraz zakaz uczestnictwa osób niepełnoletnich był przedmiotem kontroli kasyn gier i punktów przyjmowania zakładów wzajemnych.

Naczelnik Urzędu wyjaśnił, że ustawodawca dopuścił możliwość zarówno organizowania, jak i uczestniczenia w grach hazardowych, lecz wyłącznie na zasadach określonych w ustawie o grach hazardowych i jej przepisach wykonawczych. (...) Ustawodawca w swych działaniach stworzył takie środowisko prawne, które umożliwiając obywatelom uczestniczenie w grach hazardowych, jednocześnie zawiera elementy wpływające na ich ochronę przed uzależnieniem i zapewnia prawidłowy przebieg gier. Dotyczy to zwłaszcza osób poniżej 18 roku życia, które szczególnie narażone są na uzależnienie od hazardu, zwłaszcza w świetle dynamicznego rozwoju usług hazardowych oferowanych za pośrednictwem sieci Internet oraz popularności nielegalnie oferowanych gier na automatach do gier. (...) Regulacje związane z ochroną gracza wynikły m.in. z doświadczeń płynących z podsumowania skuteczności rozwiązań modelu rynku gier obowiązującego przed nowelizacją ustawy o grach hazardowych.

(dowód: akta kontroli str. 246, 248)

2.8. Wykonywanie przez podmioty urządzające gry obowiązków wynikających z ustawy o grach hazardowych w zakresie rejestracji gości (art. 15a) i instalacji audiowizyjnego systemu kontroli gier do monitorowania przebiegu i prowadzenia gier (art. 15b) sprawdzane było przez Urząd w doraźnych kontrolach celno-skarbowych prowadzonych w kasynach gry. W 2016 r. przeprowadzono jedną kontrolę, w 2017 r. trzy kontrole. Kontrole te nie wykazały nieprawidłowości w ww. zakresie. W 2018 r. (do 30.09.) nie prowadzono kontroli w tym zakresie z uwagi na [...] ¹¹⁸.

(dowód: akta kontroli str. 285, 527-528)

2.9. Stosowanie ograniczeń w urządzaniu gier hazardowych określonych w art. 27 ¹¹⁹ oraz art. 29 ¹²⁰ ustawy o grach hazardowych, sprawdzano podczas kontroli kasyn oraz punktów przyjmowania zakładów wzajemnych. W latach 2016 – 2018 (do 30.09) przeprowadzono 31 kontroli sprawdzających w zakresie dopełniania obowiązków wynikających z art. 27 ustawy o grach hazardowych oraz 23 kontrole – z art. 29 ww. ustawy. Naruszenie wspomnianych przepisów stwierdzono w jednym punkcie przyjmowania zakładów wzajemnych.

(dowód: akta kontroli str. 285- 290)

2.10. W badanym okresie Urząd nie wszczął i nie prowadził postępowań wobec urządzających gry, którzy naruszyli warunki regulaminu, koncesji, zezwolenia i na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy o grach hazardowych nie zapewniali wymaganego ustawą poziomu ochrony graczy, zwłaszcza osób niepełnoletnich.

(dowód: akta kontroli str. 240)

2.11. Urząd prowadził dwa dochodzenia w sprawie o przestępstwo skarbowe

¹¹⁸ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

¹¹⁹ W szczególności: umieszczania w widocznym miejscu informacji o zakazie uczestniczenia w grach osób, które nie ukończyły 18 roku życia, egzekwowania zakazu wstępu do ośrodków gier i punktów przyjmowania zakładów wzajemnych osób niepełnoletnich – przed wejściem do miejsca urządzania gier oraz w miejscu urządzania gier lub sprzedaży dowodów udziału w grach.

¹²⁰ Dotyczącego zakazu reklamy i promocji cylindrycznych, gier w karty, gier w kości, gier na automatach oraz ograniczeń reklamy zakładów wzajemnych.

określone w art. 110a ustawy Kodeks karny skarbowy, polegające na promocji gier hazardowych na stronach internetowych, które zostały umorzone z powodu niewykrycia sprawcy czynu zabronionego¹²¹ oraz jedno - z art. 110b ww. ustawy, polegające na umożliwieniu osobie, która nie skończyła 18 roku życia, udziału w grze hazardowej innej niż loteria promocyjna lub fantowa, zakończone wystawieniem mandatu¹²².

(dowód: akta kontroli str. 240)

2.12. Zgodnie z art. 33 ust. 1 pkt 10d ustawy o KAS do zadań naczelnika urzędu celno-skarbowego należy rozpoznawanie, wykrywanie i zwalczanie przestępstw i wykroczeń określonych w art. 244 ustawy Kodeks karny skarbowy, z tytułu niestosowania się do orzeczonego przez sąd zakazu wstępu do ośrodków gier i uczestnictwa w grach hazardowych. W okresie objętym kontrolą Urząd nie stwierdził nieprawidłowości w ww. zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 238, 239)

2.13. W ocenie Naczelnika Urzędu wprowadzone znowelizowaną ustawą o grach hazardowych rozwiązania prawne, mają pozytywny wpływ na ochronę graczy, w tym osób niepełnoletnich, zapobieganie uzależnieniom i szkodliwym skutkom hazardu. Naczelnik wyjaśnił, że (...) wprowadzone nowelizacją ustawy o grach hazardowych z dnia 15.12.2016 r. środki prawne, których celem było ograniczenie występowania zjawiska „szarej strefy”, spowodowały [...] ¹²³ działalność ta, może nie przyciągnąć nowych graczy; istnieje mniejsze prawdopodobieństwo, iż w grach na automatach biorą udział osoby niepełnoletnie.

(dowód: akta kontroli str. 251)

Ponadto Naczelnik Urzędu wyjaśnił, że skierował do Ministerstwa Finansów szereg propozycji rozwiązań, w tym (...) szeroko rozumianej ochrony gracza w kontekście usprawnienia tych środków prawnych, które mogłyby przyczynić się do ograniczenia szarej strefy w obszarze gier hazardowych, zapewnienia skuteczności kontroli, a także efektywności rozpoznawania, wykrywania i zwalczania przestępstw i wykroczeń dotyczących gier hazardowych (...). Propozycje te odnosiły się w szczególności do zagadnień związanych ze środkami:

1) nierepresyjnymi służącymi do osiągnięcia celu w postaci ograniczenia szarej strefy gier, tj. utworzeniem legalnego sektora gier na automatach poza kasynami gier i gier kasynowych w sieci Internet, polegającymi na założeniu przejęcia gracza; proponowano weryfikację rozwiązań w sposób umożliwiający spółce wykonującej monopol państwa zbudowania segmentu legalnego w strukturze mogącej stanowić realną konkurencję dla nielegalnych gier – zarówno, co do wielkości (w zakresie urządzania gier na automatach w salonach gier), jak i oferowanych gier (gry w Internecie); 2) represyjnymi: zakazem posiadania automatów do gier, karami administracyjnymi, karami przewidzianymi w ustawie Kodeks karny skarbowy i innych. Propozycje miały na celu zapewnienie kompleksowej regulacji obszarów, w których występuje najwięcej nieprawidłowości (gry na automatach, Internet) i możliwie pełne doszczelnienie przepisów ich dotyczących, tak, by w konsekwencji osiągnąć zamierzony cel ustawy w postaci ograniczenia szarej strefy, a także celów pochodnych w postaci podniesienia poziomu ochrony obywateli przed negatywnymi skutkami społecznymi i ekonomicznymi hazardu, wzrostu dochodów budżetowych z tytułu podatku od gier wynikający m.in. ze zwiększonej aktywności graczy w legalnym segmencie rynku, realizację postulatu pewności prawa. Niektóre

¹²¹ Postanowienia z 13.11.2017 r. i 25.06.2018 r.

¹²² W kwocie 300 zł.

¹²³ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę prawnie chronioną dotyczącą procesu i metodyki prowadzenia kontroli oraz postępowań podatkowych przez Urząd. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 1 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie Urzędu.

z przedstawionych propozycji wdrożono już jako projekt zmiany ustawy, na poziomie Ministerstwa Finansów.

(dowód: akta kontroli str. 252)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Urzędu w zbadanym zakresie.

IV. Wnioski

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli nie formułuje żadnych wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 art. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Szczecin, 23 listopada 2018 r.

Kontrolerzy
Iwona Gołębiewska
Główny specjalista
kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie
Dyrektor

Andrzej Eisenbart
Główny specjalista
kontroli państwowej